

Investiční podvody – strategická analýza

Ze strategického úhlu pohledu byl v roce 2020 jedním z dynamicky posilujících trendů v oblasti predikativní trestné činnosti rostoucí počet investičních podvodů. Zejména těch, jež se týkají drobných investorů do on-line obchodování s cennými papíry a kryptoměnami. V tomto směru je zřejmá souvislost mezi zvýšenou mírou využívání internetových služeb a on-line komunikace, která je výrazně ovlivněná současnou covidovou situací, a investičním apetitem netypicky různorodé palety „drobných investorů“, kteří se nově díky zvýšené sociální izolaci rekrutují z širšího spektra obyvatelstva co do věku i předchozí (často nulové) investiční zkušenosti. Dále je třeba zmínit také zvýšenou atraktivitu kryptoměn, zejména Bitcoinu, což bylo dáno jeho kontinuálně rostoucí hodnotou. Pachatelé, většinou ze zahraničí, využívající lokální infrastrukturu, např. call centra, na tuto situaci rychle zareagovali a ve zvýšené míře oslovovali své potencionální oběti prostřednictvím sociálních sítí, nevyžádaných telefonických hovorů a e-mailů s nabídkou výhodných investic. Běžně přitom používali nástrojů sociálního inženýrství či přímo manipulace. Typicky se jednalo o subjekty bez příslušné zákonné licence v ČR či EU a působící mimo dohledovou činnost finančních regulátorů (zejména České národní banky). Vstupní poplatky se pohybovaly v řádech nižších jednotek tisíců Kč. Výsledkem pak bylo nejen vylákání finančních prostředků do domnělého nákupu cenných papírů, ale také ovládnutí bankovních účtů jejich obětí s vyvedením dostupných finančních prostředků či dokonce i další zadlužení poškozeného v souvislosti s žádostmi o půjčky/úvěry, podanými přes internetové bankovníctví s přístupovými údaji svých obětí. Potencionální investoři začali být také ve zvýšené míře ohrožováni zneužíváním některých investičních fondů subjekty dle §15 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech. Jedná se o sofistikovanější typ investičních podvodů majících znaky Ponziho schématu, či „letadla“. Poškození navíc relativně dlouhou dobu nemusí mít žádné podezření na podvodné

jednání ze strany investičního fondu. Škody způsobené tímto typem nezákonné aktivity jsou násobně větší než u předchozího typu případů. Lze předpokládat, že tento trend bude bohužel ve vzrůstající míře pokračovat i v roce 2021.

V Praze dne 26. 2. 2021